ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន

2010-2019

បានទទួលការអនុម័តពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០

មាតិកា

អារម្ភកថា ii
អក្សរកាត់ iii
សេចក្តីសង្ខេប vi
សេចក្តីផ្តើម 1
ជំពូកទី ១ 3
ស្ថានភាពមីន/ស.ផ.ស. បច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា 3
ជំពូកទី ២ 4
ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ 4
២.១. ទស្សនវិស័យ 4
២.២. បេសកកម្ម 5
២.៣. គោលដៅ 5
គោលដៅទី១: កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដទៃទៀតដោយ៖ 5
គោលដៅទី២: រួមចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដោយ៖ 5
គោលដៅទី៣: ធានានូវនិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. នៅសេសសល់ដោយ៖ 5
គោលដៅទី៤: លើកកម្ពស់ស្ថិរភាព និងការរំសាយសព្វាវុធនៅក្នុងតំបន់ និងលើឆាកអន្តរជាតិដោយ៖ 5
២.៤. ស្ថាប័ន និង ការសម្របសម្រួល 5
២.៥. វិធានការអនុវត្ត 7
២.៥.១. ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន 7
២.៥.២. ការរំដោះផ្ទៃដីសង្ស័យមានមីន/ស.ផ.ស. 7
២.៥.៣. ការធ្វើផែនការ និងការចាត់អាទិភាព 7
២.៥.៤. ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងការសម្របសម្រួល 8
២.៥.៥. ស្ថិរភាពក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិ 8
២.៥.៦. ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងកិច្ចជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះ 8
២.៥.៧. និរន្តរភាពសមត្ថភាព 8
ជំពូកទី ៣ 9
តម្រូវការធនធាន 9
ជំពូកទី ៤ 11
ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និង វាយតម្លៃ 11
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន 12
ឧបសម្ព័ន្ធ ក : តារាងសូចនាករ និងចំណុចដៅ 13
ឧបសម្ព័ន្ធ ខ : តារាងវិភាជន៍ថវិកាពីឆ្នាំ ២០១០-២០១៩ 19

សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

អារម្ភកថា

គោលដៅចម្បងនៃការអភិវឌ្ឍរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គឺការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ សង្គ្រាមពីអតីតកាលបានបន្សល់ទុកនូវតំបន់ ដែលនៅមានការគំរាមដោយសារមីន/សំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមជាច្រើនដែលបានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់ និងរបួសពិការ និងជាឧបសគ្គដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនយើង ព្រមទាំងបានធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិទៀតផង។ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជារួមជាមួយនឹងដៃគូអភិវឌ្ឍបានប្រឹងប្រែងឆ្លើយតបយ៉ាងសកម្ម នូវតម្រូវការផ្នែកមនុស្សធម៌ និងការអភិវឌ្ឍដោយធ្វើការបោសសម្អាតផ្ទៃដីមានមីនបានជាច្រើនម៉ឺនហិកតាជូនដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន។ ក៏ប៉ុន្តែផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានរបស់មីន និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម ចំពោះការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជានៅតែជាបញ្ហាចម្បងនៅឡើយ ដែលនាំឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចាត់ទុកសកម្មភាពមីនជាសមាសធាតុមួយយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន ២០១០-២០១៩ ឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រឈមទាំងឡាយដែលតម្រូវឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលដោះស្រាយដើម្បីការអភិវឌ្ឍ និងផ្ដល់សុវត្ថិភាពដល់ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូប។ ការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ គឺផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានពីមុន ក៏ដូចជាចំណេះដឹង និងបទពិសោធដែលកម្ពុជាបានឆ្លងកាត់ក្នុងរយៈពេល ១៨ ឆ្នាំកន្លងមក ពីកិច្ចប្រឹងប្រែងបោសសម្អាតមីន។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះក៏បានជួយដល់សំណើសុំពន្យារពេលបោសសម្អាតមីន រយៈពេល ១០ ឆ្នាំបន្ថែមទៀត ផ្អែកតាមមាត្រា៥ នៃអនុសញ្ញាស្ដីពីការហាមការប្រើប្រាស់ ការរក្សាទុក ការផលិត និងការផ្ទេរគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស និងការបំផ្លាញគ្រាប់មីនចោល ដែលកម្ពុជាបានក្លាយជារដ្ឋភាគីនៅដើមឆ្នាំ ២០០០។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន បានបង្កើតចេញជារូបរាងឡើងក្រោមការដឹកនាំរបស់អាជ្ញាធរកម្ពុជាគ្រប់គ្រងសកម្មភាពកម្ចាត់មីន និងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីនបន្ទាប់ពីបានពិគ្រោះយោបល់ទូលំទូលាយ ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងសកម្មភាពមីនកន្លងមក។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន គឺជាជំហានឆ្ពោះទៅមុខដ៏រឹងមាំ និងប្រកបដោយមហិច្ឆតា។ ការងារនេះតម្រូវឲ្យមានការលើកទឹកចិត្តដល់ប្រតិបត្តិករទាំងអស់ក្នុងការផ្ដល់នូវលទ្ធផលជាក់ស្ដែងរិះរកមធ្យោបាយក្នុងការដោះស្រាយនូវចំណុចខ្វះខាត ធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញ និងកែលម្អនូវប្រព័ន្ធ និងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវរាល់កិច្ចការរបស់យើង។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិនេះ បានកសាងឡើងដោយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដើម្បីតម្រង់ធនធានបោសសម្អាតមីនឲ្យចំគោលដៅ និងធានាឲ្យអ្នកងាយរងគ្រោះជាងគេជាអ្នកទទួលផលពិតប្រាកដ។ ឯកសារនេះមានគោលបំណងផងដែរ ក្នុងការសម្រេចនូវគោលដៅអភិបាលកិច្ចល្អរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដោយធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពជាតិ ដើម្បីចាត់ចែងការងារឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងស៊ីចង្វាក់គ្នា និងដោយធ្វើឲ្យសម្រេចនូវការប្ដេជ្ញារបស់ខ្លួនក្នុងការអនុវត្តច្បាប់អន្តរជាតិ និងរក្សាបាននូវនិរន្តរភាពស្ថាប័នក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម ដែលនៅសេសសល់ក្នុងរយៈពេលវែង។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីននឹងត្រូវប្រើប្រាស់ជាឯកសារណែនាំយោងតែមួយគត់ សម្រាប់ដៃគូអភិវឌ្ឍពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការគាំទ្រសកម្មភាពមីននៅប្រទេសកម្ពុជា។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិនេះ រំលេចនូវវិធានការ និងការអនុវត្តសកម្មភាពមួយចំនួន ដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រ។ ឯកសារនេះដាក់ចេញនូវសូចនាករ និងចំណុចដៅសំខាន់ៗ និងកំណត់ពេលវេលាជាក់លាក់ដែលនឹងជួយដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីរៀបចំកម្មវិធី និងគម្រោងរបស់ខ្លួនសម្រាប់គាំទ្រយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។ ដើម្បីឲ្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីនទទួលបានជោគជ័យ គឺតម្រូវឲ្យភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់សហការគ្នាមិនត្រឹមតែក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានដើម្បីត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងវាយតម្លៃការរួមចំណែករបស់យុទ្ធសាស្ត្រនេះចំពោះគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា។

ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ទាំងក្នុងជួររាជរដ្ឋាភិបាល និងទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍនឹងយកផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះទៅប្រើប្រាស់ជាត្រីវិស័យ និងជាគោលការណ៍ណែនាំរួមមួយ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងលទ្ធផលនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមរបស់យើង។ កាយវិការនេះ នឹងបង្ហាញពីការប្ដេជ្ញាចិត្តរបស់យើង ចំពោះសេចក្ដីប្រកាសរួមស្ដីពីសុខដុមនីយកម្ម ការតម្រឹម និងលទ្ធផល ដែលយើងទាំងអស់គ្នាបានព្រមព្រៀង។ ខ្ញុំត្រៀមជាស្រេចដើម្បីសហការ ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងការប្រែក្លាយកម្ពុជាឲ្យទៅជាប្រទេសមួយរួចចាកផុតពីផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០

ហ៊ុន សែន

អក្សរកាត់

ហ.ត.	ហិកតា
ម២	ម៉ែត្រការ៉េ
គ.ម២	គីឡូម៉ែត្រការ៉េ
ស.ផ.ស.	សំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម
អ.ហ.ផ.ម.	អនុសញ្ញាស្តីពីការហាមការប្រើប្រាស់ ការរក្សាទុក ការផលិត និងការផ្ទេរគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស និងការបំផ្លាញគ្រាប់មីនចោល
ផ.យ.អ.ជ.	ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ
ផ.យ.ជ.ម.	ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន
អ.ធ.ម.	អាជ្ញាធរកម្ពុជា គ្រប់គ្រងសកម្មភាពកម្ចាត់មីន និងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីន
ក.ប.ម.	ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះសកម្មភាពមីន
ក.ស.អ.យ.	ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
ផ.ជ.ស.ជ.	ផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស.

សេចក្តីសង្ខេប

បញ្ហាមីន/សំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម(ស.ផ.ស.) នៅកម្ពុជា គឺជាកេរដំណែលដែលបន្សល់ទុកពីជម្លោះផ្ទៃក្នុង និងនៅក្នុងតំបន់ជាបន្តបន្ទាប់ ដែលបានអូសបន្លាយអស់ពេលយ៉ាងយូរ ចាប់តាំងពីពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍ ១៩៦០ រហូតដល់ចុងឆ្នាំ១៩៩៨។ ចរិតបញ្ហានៃការគំរាមដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មានភាពស្មុគស្មាញយ៉ាងខ្លាំង។ តំបន់នៅជាប់ព្រំដែនថៃមានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងដោយសារមីន និងតំបន់មួយភាគធំនៃភាគខាងកើតប្រទេស មានផលប៉ះពាល់មីនមធ្យម ប៉ុន្តែមានផលប៉ះពាល់ ស.ផ.ស. ច្រើន។ មីន/ស.ផ.ស. បានបង្កឲ្យមានចំនួនអ្នករងគ្រោះជាច្រើននាក់ ទាំងយោធា និង ជនស៊ីវិល ហើយក៏ជាឧបសគ្គដល់ការអភិវឌ្ឍជាតិផងដែរ។

ការបោសសម្អាតមីនបានចាប់ផ្តើមតាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៩ នៅតាមបណ្តោយព្រំដែនកម្ពុជា-វៀតណាម ដោយកងទ័ពប្រជាជនបដិវត្តកម្ពុជាពិសេសកងអនុសេនាធំវិរនារីដោះមីន ដែលបានរំដោះផ្ទៃដីជាច្រើនពាន់ហិកតា បានរកឃើញ និងបំផ្លាញមីន/ស.ផ.ស. ជាច្រើនម៉ឺនគ្រាប់ ដើម្បីផ្តល់សុវត្ថិភាពក្នុងការតាំងទីលំនៅ និងធ្វើកសិកម្ម ទោះបីពេលនោះពុំមានថវិកាជាដុំកំភួន និងសម្ភារៈបច្ចេកទេសទំនើបក៏ដោយ។ ប៉ុន្តែការចាប់ផ្តើមបោសសម្អាតមីនមនុស្សធម៌ជាផ្លូវការនៅកម្ពុជា និងការបដិសន្ធិនៃកម្មវិធីសកម្មភាពមីនពេញលេញ គឺទើបនឹងចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ ១៩៩២។

ការងារអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. បានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ ១៩៩៣ ហើយផ្តោតលើការផ្តល់ការយល់ដឹង អំពីមីន/ស.ផ.ស. ដល់ជនមាតុភូមិនិវត្ត និងប្រជាជនបែកខ្ញែកភូមិឋានដែលបានតាំងទីលំនៅ នៅតំបន់ដែលមានការគំរាមក្រោយពីការបញ្ចប់ទៅនូវជម្លោះប្រដាប់អាវុធ។ នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ សកម្មភាពបោសសម្អាតមីនត្រូវបានពង្រីកយ៉ាងខ្លាំង ហើយការបោសសម្អាតមីនត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រតិបត្តិករបោសសម្អាតមីនធំៗ៤ គឺ៖ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ចាត់មីនកម្ពុជា អង្គការហាឡូត្រាស្ត និងអង្គការម៉ែក។ នៅឆ្នាំ ១៩៩៧ កម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខា និងបានក្លាយជារដ្ឋភាគីនៃ អ.ហ.ផ.ម. នៅថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០០។ នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតអាជ្ញាធរកម្ពុជាគ្រប់គ្រងសកម្មភាពកម្ចាត់មីន និងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីន (អ.ជ.ម.) ដែលមានសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាប្រធាន ដោយមានការប្រមើលឃើញនូវតម្រូវការផ្លាស់ប្តូរពីបរិបទនៃការងារសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការងើបឡើងវិញពីសង្គ្រាមថ្មីៗមកគិតគូរអំពីការអភិវឌ្ឍយូរអង្វែង ដោយផ្តោតលើការគ្រប់គ្រងការធ្វើផែនការ និងការសម្របសម្រួលការងារក្នុងវិស័យមីនមួយ ដែលមានអភិក្រមបែបគ្រប់ជ្រុងជ្រោយវិញ។ អ.ជ.ម. មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការធ្វើនិយតកម្ម និងសម្របសម្រួលសកម្មភាពមីននៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយដើមឡើយក៏មានអាណត្តិលើការងារសម្របសម្រួល និងតាមដានការជួយសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីនផងដែរ។ ចាប់តាំងពីដើមទីកម្ពុជាបានទទួលស្គាល់នូវភាពចាំបាច់ក្នុងការបញ្ចូលតម្រូវការរបស់សហគមន៍ទៅក្នុងការកំណត់អាទិភាពបោសសម្អាតមីន ដើម្បីកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ឲ្យបានខ្លាំងក្លាដោយបានបង្កើតអង្គភាពផែនការប្រើប្រាស់ដីមានមីននៅឆ្នាំ ១៩៩៩ និងគណៈកម្មាធិការសកម្មភាពមីនខេត្ត និងអង្គភាពផែនការសកម្មភាពមីននៅចុងឆ្នាំ ២០០៤។

ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩២ ដល់ឆ្នាំ២០០៩ កម្ពុជាសម្រេចបានសមិទ្ធផលជាច្រើនក្នុងនោះរួមមានការបោសសម្អាតមីននៅទូទាំងប្រទេសបានផ្ទៃដី ៥២.៩១៨ហ.ត. រកឃើញ និងបំផ្លាញមីនប្រឆាំងមនុស្ស ៨៦០.១៥៩គ្រាប់ មីនប្រឆាំងរថក្រោះ ១៩.៩៥២គ្រាប់ និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម (ស.ផ.ស.) ១.៩០៧.៦២១គ្រាប់ សម្រាប់ការតាំងលំនៅឋាន ការធ្វើកសិកម្ម និងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាច្រើន។ ជាមួយនេះ យើងបានកាត់បន្ថយចំនួនជនរងគ្រោះពី ៤.៣២០នាក់ ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៦ ចុះមកនៅត្រឹម ២៤៤នាក់ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៩។ លទ្ធផលទាំងនេះអាចសម្រេចទៅបាន ក៏ដោយសារមានការគាំទ្រទាំងបច្ចេកទេស សម្ភារៈ និងថវិកា ពីរាជរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍អន្តរជាតិ។

ទោះយ៉ាងនេះក្តី ក៏បញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. នៅតែជាឧបសគ្គដល់ការរស់នៅរបស់ប្រជាជន និងការអភិវឌ្ឍជាតិនៅឡើយ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ទើបរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានកំណត់យកសកម្មភាពមីនធ្វើជាគោលដៅទី៩ នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ជាសកម្មភាពមួយនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ និងជាសមាសធាតុមួយយ៉ាងសំខាន់ នៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ។ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ កន្លងមក កិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យលើកទី២ នៃរដ្ឋភាគីអនុសញ្ញាអូតាវ៉ា បានសម្រេចគាំទ្រសំណើរបស់កម្ពុជា ដើម្បីបន្តសកម្មភាពមីនរយៈពេល ១០ឆ្នាំទៀត។

យោងតាមអាណត្តិ ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការអនុវត្តមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. កម្ពុជាត្រូវធ្វើការបោសសម្អាតមីនប្រឆាំងមនុស្សទាំងស្រុង លើផ្ទៃដី ៦៤៨,៨ គ.ម^{២} និងផ្ទៃដីសង្ស័យថាមានមីន ១.០៩៧,៨ គ.ម^{២} ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើការរំដោះតាមរយៈការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងការ

ស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស។ ដើម្បីសម្រេចផែនការនេះ កម្ពុជាត្រូវការថវិកាចំនួន ៤៥៥ លានដុល្លារ។ លើសពីនេះទៀត បញ្ហា ស.ផ.ស. ដែលជាសំណល់នៃគ្រាប់ផ្លោង គ្រាប់រ៉ុក្កែត និងគ្រាប់ទម្លាក់ពីអាកាស នៅមានទំហំយ៉ាងធំ។ យោងតាមព័ត៌មានដែលទទួលបានពី ក្រសួងការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិកបានឲ្យដឹងថា គ្រាន់តែការទម្លាក់គ្រាប់ពីលើយន្តហោះចម្បាំងនៅកម្ពុជាមានចំនួនជាង ២,៧៥ លានតោន ក្នុងចន្លោះពីឆ្នាំ១៩៦៥-១៩៧៥។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ស.ផ.ស. នេះ កម្ពុជាត្រូវការកញ្ចប់ថវិកាដោយឡែកបន្ថែមលើថវិកាសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាគ្រាប់មីន។

ដើម្បីធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ និងបំពេញបាននូវកាតព្វកិច្ចនានានៃអនុសញ្ញាអូតាវ៉ា អ.ធ.ម. រួមជាមួយប្រតិបត្តិករបោសសម្អាតមីន និងភ្នាក់ងារជាដៃគូពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ បានកសាងផែនការយុទ្ធ-សាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន (ផ.យ.ជ.ម.) រួមមួយដោយផ្អែកលើឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនានាមានពីមុន បទពិសោធលទ្ធផលសម្រេចបានកន្លងមក របាយការណ៍សិក្សាស្តីពីដំណើរឆ្ពោះទៅរកការកសាងផ.យ.ជ.ម. ថ្មីមួយ សម្រាប់កម្ពុជា និងលទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលាកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីនកាលពីខែកក្កដាឆ្នាំ២០០៩។ រយៈពេលសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រថ្មី ២០១០-២០១៩ នេះ ក៏ស្របគ្នានឹងវដ្តនៃឯកសារផែនការជាតិសំខាន់ៗផងដែរ ដូចជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបន្ទាប់ ២០១៤-២០១៨។

ស្នូលនៃ ផ.យ.ជ.ម. រួមមានគោលដៅចំនួនបួន។ គោលដៅទាំងបួននោះគឺ ទី១ កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដទៃទៀត ទី២ រួមចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ទី៣ ធានានិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ និង ទី៤ លើកកម្ពស់ស្ថិរភាព និងការរំសាយសព្វាវុធនៅក្នុងតំបន់ និងលើឆាកអន្តរជាតិ។

ដើម្បីអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម. ឲ្យបានជោគជ័យ កម្ពុជាត្រូវចាត់វិធានការអនុវត្ត ដូចជា ទី១ ធ្វើការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននៅក្នុងស្រុកចំនួន ១២២ ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ឲ្យបានចប់នៅឆ្នាំ២០១២ ទី២ អនុវត្តវិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយផ្ទៃដីសង្ស័យ ដោយផ្អែកតាមទិន្នន័យស្រាវជ្រាវមូលដ្ឋាន ទី៣ បញ្ជ្រាបផែនការសកម្មភាពមីនជាមួយនឹងផែនការថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយធ្វើការចាត់អាទិភាពចំការមីនផ្អែកតាមទិន្នន័យស្រាវជ្រាវមូលដ្ឋាន និងតម្រូវការរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងការអភិវឌ្ឍដើម្បីកំណត់ធនធានបោសសម្អាតមីនឲ្យចំទិសដៅ ទី៤ ពង្រឹងសមត្ថភាព និងការសម្របសម្រួលការងារសំខាន់ៗមួយចំនួន ដូចជាការរៀបចំផែនការការសម្របសម្រួលសកម្មភាពមីន ការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន និងការធានាគុណភាព ទី៥ ចូលរួមក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរក្សាស្ថិរភាពក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិដោយចូលរួមអនុវត្តនូវអនុសញ្ញា និងសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិដែលកម្ពុជាជារដ្ឋភាគី ទី៦ ធ្វើការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. និង ទី៧ រក្សានិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិ។

ដើម្បីត្រួតពិនិត្យតាមដានលទ្ធផលសម្រេចបាន និងវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន អ.ធ.ម. ត្រូវបង្កើតឲ្យមានយន្តការក្នុងការវាស់វែងលទ្ធផលសម្រេចបានធៀបនឹងគោលដៅសូចនាករ និងចំណុចដៅ ព្រមទាំងវិធានការអនុវត្ត ដែលបានលើកឡើងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ។ ការវាយតម្លៃលើកទី១ នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ ហើយការជូនព័ត៌មាន និងការពិនិត្យវាយតម្លៃឡើងវិញឲ្យស្របទៅនឹង ផ.យ.អ.ជ. និងការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃឡើងវិញចុងក្រោយ នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩។ ភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធសកម្មភាពមីនទាំងអស់ត្រូវផ្តល់ទិន្នន័យ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពតាមការកំណត់ឲ្យ អ.ធ.ម. ដើម្បីកត់ត្រា និងធ្វើការវិភាគព្រមទាំងធ្វើរបាយការណ៍ជូនរាជរដ្ឋាភិបាល និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។

សេចក្តីផ្តើម

១. សកម្មភាពមីននៅកម្ពុជាបានឈានមកដល់ដំណាក់កាលមួយយ៉ាងសំខាន់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។ ថ្វីបើកម្ពុជាសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលគួរឲ្យកត់សំគាល់ជាច្រើនក្នុងរយៈពេល ១៨ ឆ្នាំកន្លងមកយ៉ាងណាក្តី បញ្ហាប្រឈមដែលនៅសេសសល់នៅតែជាបញ្ហាដ៏ធំបំផុតមួយនៅក្នុងពិភពលោកនៅឡើយ គ្រាន់តែយើងមិនទាន់បានកំណត់ឲ្យជាក់លាក់អំពីទំហំនៃបញ្ហានៅឡើយ។ អត្រាគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីនប្រចាំឆ្នាំនៅតែមានកម្រិតខ្ពស់ ដែលធ្វើឲ្យកម្ពុជាស្ថិតនៅជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេសដែលមានគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់ជាងគេលើពិភពលោក។ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ កម្ពុជាបានទទួលការឯកភាពឲ្យបន្តអាណត្តិ ១០ឆ្នាំទៀត ក្នុងការអនុវត្តតាមមាត្រា៥ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីការហាមការប្រើប្រាស់ ការរក្សាទុក ការផលិត និងការផ្ទេរគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស និងការបំផ្លាញគ្រាប់មីនចោល (អ.ហ.ផ.ម.)។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សេចក្តីស្នើសុំធ្វើការបោសសម្អាតមីនជាបន្ទាន់ សម្រាប់សហគមន៍ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងថ្នាក់ជាតិនៅតែមានបរិមាណច្រើន។

២. ការពិចារណាទាំងឡាយខាងលើនេះ បានញ៉ាំងឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដោយសហការជាមួយនឹងដៃគូអភិវឌ្ឍ ប្រតិបត្តិករ និងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ធ្វើការបូកសរុបនូវស្ថានភាពកន្លងមក និងកំណត់នូវបញ្ហាប្រឈមជាគន្លឹះសំខាន់ៗដែលត្រូវដោះស្រាយ ព្រមទាំងធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាព ដើម្បីអនុវត្តឲ្យបានជោគជ័យលើការបោសសម្អាតមីន ក្នុងអាណត្តិ ១០ឆ្នាំបន្ត ស្របតាមមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. ដើម្បីកាត់បន្ថយអត្រាគ្រោះថ្នាក់ និងឈានទៅលុបបំបាត់ការគំរាមកំហែងដោយគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្សនៅកម្ពុជា ក្នុងន័យរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

៣. ទន្ទឹមនឹងបញ្ហាគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស កម្ពុជាក៏កំពុងប្រឈមនឹងការគំរាមយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរពី ស.ផ.ស. ដែលនៅតែបង្កគ្រោះថ្នាក់ជាបន្តបន្ទាប់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងរាំងស្ទះដល់ការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យក្នុងសង្គម។ ជាងនេះទៀត បើប្រៀបធៀបទៅនឹងបញ្ហាមីនប្រឆាំងមនុស្ស ស.ផ.ស. ជាបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់រយៈពេលយូរអង្វែងនៅកម្ពុជា។

៤. ជារួមការរៀបចំឯកសារ ផ.យ.ជ.ម. នេះបានផ្តើមចេញពីការទទួលស្គាល់ដោយភាគី និងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃវិស័យសកម្មភាពមីននាពេលបច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា។ ផ.យ.ជ.ម. នេះ បានប្រមូលផ្តុំផងដែរនូវយុទ្ធសាស្ត្របោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស[១] យុទ្ធសាស្ត្រអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. ដែលមានស្រាប់ និងបានផ្តោតលើកិច្ចគាំពារដល់ជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ដែលជាផ្នែកមួយ នៃឯកសារផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. (ផ.ជ.ស.ជ.)។ ផ.យ.ជ.ម. នេះ នឹងជួយដល់ការអនុវត្តអាណត្តិ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការបោសសម្អាតមីន ព្រមទាំងជួយក្នុងការបញ្ជ្រាបកម្មវិធីសកម្មភាពមីនទៅក្នុងយន្តការថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការរៀបចំផែនការ និងការចាត់អាទិភាព[២]។

៥. ការបោសសម្អាតមីនបានចាប់ផ្តើមតាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៩ នៅតាមបណ្តោយព្រំដែនកម្ពុជា-វៀតណាម ដោយកងទ័ពប្រជាជនបដិវត្តកម្ពុជាពិសេសកងអនុសេនាធំវិរនារីដោះមីន ដែលបានរំដោះផ្ទៃដីជាច្រើនពាន់ហិកតា បានរកឃើញ និងបំផ្លាញមីន/ស.ផ.ស. ជាច្រើនម៉ឺនគ្រាប់ ដើម្បីផ្តល់សុវត្ថិភាពក្នុងការតាំងទីលំនៅ និងធ្វើកសិកម្មទោះបីពេលនោះពុំមានថវិកាជាជុំកំភួន និងសម្ភារៈបច្ចេកទេសទំនើបក៏ដោយ។ ប៉ុន្តែការចាប់ផ្តើមបោសសម្អាតមីនមនុស្សធម៌ជាផ្លូវការនៅកម្ពុជា និងការបដិសន្ធិនៃកម្មវិធីសកម្មភាពមីនពេញលេញ គឺទើបនឹងចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ១៩៩២ នេះទេ។ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ សកម្មភាពបោសសម្អាតមីនត្រូវបានពង្រីកយ៉ាងខ្លាំង ហើយការបោសសម្អាតមីននេះត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រតិបត្តិករបោសសម្អាតមីនធំ ៤គឺ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ចាត់មីនកម្ពុជា អង្គការហាឡូត្រាស្ត និងអង្គការម៉ែក។

---

[១] សំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម (ERW) រួមមានយុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ (UXO) និងជាតិផ្ទុះដែលត្រូវបានបោះបង់ចោល (AXO)

[២] មើលរបាយការណ៍ការសិក្សាខែសីហាឆ្នាំ២០០៨ របស់ GICHD/CMAA ស្តីពី "ការឆ្លោះទៅរកការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន"

៦. កម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខានៅឆ្នាំ១៩៩៧ និងបានក្លាយជារដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម. នៅថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០០។ នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើត អ.ធ.ម. ដែលមានសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្រ្តី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាប្រធាន ដើម្បីធ្វើនិយតកម្មសម្របសម្រួល និងត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពមីននៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៧. ដើម្បីធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា គោលនយោបាយនៃយុទ្ធសាស្រ្តចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ផែនការយុទ្ធសាស្រ្តអភិវឌ្ឍជាតិ និងឯកសារសំណើសុំពន្យារពេលបោសសម្អាតមីន១០ឆ្នាំបន្ត អ.ធ.ម. ប្រតិបត្តិករបោសសម្អាតមីន និងភ្នាក់ងារជាដៃគូពាក់ព័ន្ធទាំងអស់បានកសាងផែនការយុទ្ធសាស្រ្តជាតិសកម្មភាពមីនរួមមួយ ដោយផ្អែកលើឯកសារយុទ្ធសាស្រ្តនានាមានពីមុន បទពិសោធ មេរៀន លទ្ធផលសម្រេចបានកន្លងមក របាយការណ៍សិក្សាស្តីពី ដំណើរឆ្ពោះទៅរកការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្រ្តជាតិសកម្មភាពមីនថ្មីមួយ សម្រាប់កម្ពុជា ដោយ អ.ធ.ម. និងមជ្ឈមណ្ឌលបោសសម្អាតមីនមនុស្សធម៌អន្តរជាតិហ្សឺណែវ កាលពីខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ និងលទ្ធផលសិក្ខាសាលាកសាងផែនការយុទ្ធសាស្រ្តជាតិសកម្មភាពមីនកាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ដែលបានរៀបចំឡើងដោយអាជ្ញាធរមីនកម្ពុជា ដោយមានការគាំទ្រពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍសហប្រជាជាតិ ។

ជំពូកទី ១

ស្ថានភាពមីន/ស.ផ.ស. បច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា

១. បញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. នៅកម្ពុជា គឺជាកេរដំណែលដែលបន្សល់ទុកពីជម្លោះផ្ទៃក្នុង និងនៅក្នុងតំបន់ជាបន្តបន្ទាប់ដែលបានអូសបន្លាយអស់ពេលយ៉ាងយូរ ចាប់តាំងពីពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍១៩៦០ រហូតដល់ចុងឆ្នាំ១៩៩៨។ ចរិតបញ្ហានៃការគំរាមដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានភាពស្មុគស្មាញយ៉ាងខ្លាំង។ តំបន់នៅជាប់ព្រំដែនថៃ មានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងដោយសារមីន និងតំបន់មួយភាគធំនៃភាគខាងកើតប្រទេសមានផលប៉ះពាល់មីនមធ្យម ប៉ុន្តែមានផលប៉ះពាល់ស.ផ.ស. ច្រើន។ មីន/ស.ផ.ស. បានបង្កឲ្យមានចំនួនអ្នកគ្រោះថ្នាក់ជាច្រើននាក់ ទាំងយោធា និងជនស៊ីវិល និងក៏ជាឧបសគ្គដល់ការអភិវឌ្ឍជាតិផងដែរ។ មីន/ស.ផ.ស. នៅតែបង្កផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់មនុស្ស សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា។ បើទោះបីជា យើងបានកាត់បន្ថយអត្រាគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ពីកម្រិតដ៏ខ្ពស់ដែលមានជនរងគ្រោះ ៤.៣២០នាក់ នៅឆ្នាំ១៩៩៦ ចុះមកត្រឹម ២៤៤នាក់ នៅឆ្នាំ២០០៩ ក៏ដោយ ក៏ចំនួននេះនៅតែជាប់ក្នុងលំដាប់ខ្ពស់បំផុតមួយ ក្នុងពិភពលោក។

២. យោងតាមឯកសារអាណត្តិ ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការអនុវត្តមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. កម្ពុជាបានព្យាករថានៅមានផ្ទៃដីប្រហែល ៦៤៨,៨ គ.ម២ ដែលត្រូវធ្វើការបោសសម្អាតមីនក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំទៀត និងផ្ទៃដីប្រមាណ ១.០៩៧,៨ គ.ម២ ដែលជាតំបន់សង្ស័យថាមានមីន ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើការរំដោះតាមរយៈការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស ។

៣. បន្ថែមលើបញ្ហាមីន ដូចមានចែងត្រង់ចំណុច ២ខាងលើ បញ្ហា ស.ផ.ស. ដែលជាសំណល់នៃគ្រាប់ផ្លោង គ្រាប់រ៉ុក្កែត និងគ្រាប់ទម្លាក់ពីអាកាស មានទំហំធំផង។ យោងតាមព័ត៌មានដែលទទួលបានពីក្រសួងការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិកបានឲ្យដឹងថា គ្រាន់តែការទម្លាក់គ្រាប់ពីលើយន្តហោះចម្បាំងនៅកម្ពុជា មានចំនួនជាង ២,៧៥លានតោន ក្នុងចន្លោះពីឆ្នាំ ១៩៦៥-១៩៧៥។

៤. ការស្រាវជ្រាវលំដាប់ជាតិកម្រិត១ នៅឆ្នាំ២០០២ បានរកឃើញថាចំនួន ៦.៤១៦ភូមិ (ប្រហែល៤៦% នៃភូមិទូទាំងប្រទេស) មានផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ដែលបានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន។ គម្រោងស្តារផ្លូវថ្នល់ ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់នានាឡើងវិញមានដំណើរការយឺតយ៉ាវ ហើយការរានដីតាំងទីលំនៅរបស់ប្រជាជនទៅកាន់តំបន់ថ្មី ក៏នៅមានការគំរាមកំហែងដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ផងដែរ។ ការវិនិយោគឯកជន ឬសាធារណៈមានផលប៉ះពាល់ខ្លះ ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ដូចជា ការជីករករ៉ែ វិស័យទេសចរណ៍ និងការការពារបរិស្ថានជាដើម។

ជំពូកទី ២

ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយ អ.ធ.ម. ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធសកម្មភាពមីនទាំងអស់។ ការកសាង ផ.យ.ជ.ម. នេះ គឺផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រ[៣] បទពិសោធ និងលទ្ធផលដែលមានពីមុនមក ដោយព្យាយាមបំពេញចំណុចខ្វះខាត និងកែលម្អលើផ្នែកមួយចំនួននៃសកម្មភាពមីន។ ផ.យ.ជ.ម. នេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់សកម្មភាពមីនក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំខាងមុខ និងមានគោលបំណងធ្វើឲ្យបានសម្រេចនូវគោលដៅដែលមានកំណត់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ និងឯកសារគោលនយោបាយនានាដូចជា យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២[៤] ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ[៥] និងគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជាទី៩ ស្តីពីសកម្មភាពមីន និងការជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយសារមីន។ ផ.យ.ជ.ម. នេះក៏មានទិសដៅចូលរួមចំណែកដល់របៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់កម្ពុជាស្តីពី ការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដោយផ្តល់ជាក្របខ័ណ្ឌដែលធានានូវភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអាចឲ្យដៃគូអភិវឌ្ឍតម្រង់ទិសហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ទៅនឹងការងារអាទិភាពនានារបស់ជាតិ និងការពង្រឹងប្រព័ន្ធជាតិ និងការចាត់ចែងនូវធនធានសម្រាប់សកម្មភាពមីនឲ្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល។ យន្តការនេះអាចធ្វើឲ្យវិស័យសកម្មភាពមីនអាចឈានទៅអនុវត្តអភិក្រមគ្រប់គ្រងទូទាំងកម្មវិធីប្រកបដោយសង្គតិភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងចាត់ចែងធនធានបោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស.។

ផ.យ.ជ.ម. ត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់រយៈពេល ១០ឆ្នាំ (២០១០-២០១៩) គឺត្រូវគ្នានឹងអាណត្តិ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការបោសសម្អាតមីននៅកម្ពុជា យោងតាមមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. ក៏ដូចជាស្របគ្នាទៅនឹងវដ្តនៃឯកសារផែនការជាតិសំខាន់ៗផងដែរដូចជា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបន្ទាប់ ២០១៤-២០១៨ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ២០១៥។

២.១. ទស្សនវិស័យ

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន ២០១០ ២០១៩ មានទស្សនវិស័យធ្វើឲ្យកម្ពុជាចាកផុតពីការគំរាមកំហែងដោយសារមីនប្រឆាំងមនុស្ស និងកាត់បន្ថយការគំរាមកំហែងដោយសារមីនប្រឆាំងរថក្រោះ និង ស.ផ.ស. ឲ្យបានជាអតិបរិមា ព្រមទាំងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. និងសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់។

---

3 បច្ចុប្បន្ន ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទាំងនេះនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នាដូចជា៖ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសកម្មភាពមីន(បោះពុម្ពលើកទី៣ ឆ្នាំ២០០៥) ផែនការសកម្មភាពមីន៥ឆ្នាំ (២០០៥-២០០៩) យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម(២០០៩-២០១៥) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. (បោះពុម្ពលើកទី១ ឆ្នាំ២០០៦) ផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. (២០០៩-២០១១)។

4 យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដើម្បីកំណើនការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជាដំណាក់កាលទី២។ ក្នុងនីតិកាលទី៤ នេះ ការបោសសម្អាតមីន/ ស.ផ.ស. នៅតែជាអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេសនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល តំបន់ដែលកសិករខ្វះដី និងតំបន់មានសក្តានុពលខ្ពស់ ក្នុងការអភិវឌ្ឍកសិកម្ម និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ សកម្មភាពបោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស. ត្រូវផ្សារភ្ជាប់នឹងគោលការណ៍បែងចែកដីបោសសម្អាតរួចហើយនេះ ឲ្យដល់ប្រជាកសិករដែលខ្វះដីពិតប្រាកដប្រកបដោយសមធម៌។

5 ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ គឺ "ជាឯកសារទោលដែលគ្របដណ្តប់ទិសដៅ និងយុទ្ធសាស្ត្រជាអាទិភាពនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកាត់បន្ថយនូវភាពក្រីក្រ និងធ្វើឲ្យសម្រេចបានឆាប់រហ័សតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា និងគោលដៅអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់ជនកម្ពុជាគ្រប់រូប"។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ ២០០៦-២០១០ ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពគ្របដណ្តប់រយៈពេល ២០០៩-២០១៣។ យុទ្ធសាស្ត្រជាតិនេះ មានចែងពីបញ្ហាមីនដែលជាតម្រូវការមួយក្នុងការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងការលុបបំបាត់ឧបសគ្គរាំងស្ទះដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍ។ ឯកសារនេះក៏បានរំលេចនូវចំណុចដៅទាក់ទងនឹងការកាត់បន្ថយអត្រាគ្រោះថ្នាក់ និងសមាមាត្រនៃទំហំផ្ទៃដីដែលត្រូវបោសសម្អាត។ ផ.យ.អ.ជ. បន្ទាប់នឹងគ្របដណ្តប់សម្រាប់រយៈពេល ២០១៤-២០១៨។

២.២. បេសកកម្ម

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន ២០១០-២០១៩ មានបេសកកម្មធានាឲ្យការរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប បុរស ស្ត្រី និងកុមារ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍ អាចប្រព្រឹត្តទៅដោយសុវត្ថិភាពគ្រប់ទីកន្លែង និងធានាសម្របសម្រួលការផ្តល់សេវា ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន សហប្រតិបត្តិការ និងការប្រើប្រាស់ ថវិកាសម្រាប់សកម្មភាពមីន ប្រកបដោយប្រសិទ្ធផល និងប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត។

២.៣. គោលដៅ

គោលដៅទី១: កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដទៃទៀតដោយ៖

- ❖ បែងចែកធនធានបោសសម្អាតមីន ឲ្យដល់កន្លែងដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្ពស់ជាងគេ
- ❖ ផ្តល់ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

គោលដៅទី២: រួមចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដោយ៖

- ❖ គាំទ្រដល់អាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាននៅតាមសហគមន៍ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន ស.ផ.ស.
- ❖ គាំទ្រដល់អាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ❖ គាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. និងគ្រួសាររបស់ពួកគេឲ្យទទួលបានការថែទាំសុខភាព និងការស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម និងការគាំទ្រសម្រាប់ជីវភាពរស់នៅ
- ❖ គាំទ្រដល់ដំណើរការរដ្ឋបាលដីធ្លី ដើម្បីធានាសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីស្របច្បាប់របស់អ្នកដែលត្រូវទទួលផលលើដីដែលបោសសម្អាតមីនរួច។

គោលដៅទី៣: ធានានូវនិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. នៅសេសសល់ដោយ៖

- ❖ ពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់
- ❖ រកឲ្យឃើញ និងដោះស្រាយការខ្វះចន្លោះសមត្ថភាព
- ❖ រក្សានិរន្តរភាពក្របខ័ណ្ឌសមត្ថភាពជាតិ។

គោលដៅទី៤: លើកកម្ពស់ស្ថិរភាព និងការរំសាយសព្វាវុធនៅក្នុងតំបន់ និងលើឆាកអន្តរជាតិដោយ៖

- ❖ គាំទ្រអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម.
- ❖ គាំទ្រការចុះហត្ថលេខា លើពិធីសារទី៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសព្វាវុធធម្មតាមួយចំនួន
- ❖ គាំទ្រការងារបោះបង្គោលព្រំដែន
- ❖ គាំទ្រការងារបោសសម្អាតមីន ក្នុងក្របខ័ណ្ឌបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាព អង្គការសហប្រជាជាតិ
- ❖ ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធនៅក្នុងកម្រិតជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ។

សកម្មភាពចំណុចដៅ និងសូចនាករឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅខាងលើ មានភ្ជាប់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក នៃ ផ.យ.ជ.ម. នេះ។

២.៤. ស្ថាប័ន និង ការសម្របសម្រួល

២.៤.១. បច្ចុប្បន្ន កម្ពុជាមានចេនាសម្ព័ន្ធវិស័យសកម្មភាពមីនច្បាស់លាស់របស់ខ្លួន។ អ.ជ.ម. ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ ដែលមានប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលជាប្រធាន មានអនុប្រធាន និងអគ្គលេខាធិការជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រងការងារប្រចាំថ្ងៃ។ អ.ជ.ម. ទទួលខុសត្រូវលើការងារសម្របសម្រួល តាមដានត្រួតពិនិត្យ និងធ្វើនិយតកម្មរាល់សកម្មភាពមីន ក៏ដូចជាការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការការងារដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវអាទិភាពដែលបានកំណត់ដោយគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ អ.ជ.ម. បានរៀបចំនូវគោលនយោបាយ ស្តង់ដា និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងកម្មវិធីសកម្មភាពមីននៅកម្ពុជា។ ក្នុងន័យនេះ អ.ជ.ម. គឺជាស្ថាប័នដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្ត និងតាមដានត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម.។

២.៤.២. ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះសកម្មភាពមីន(ក.ប.ម.) ជាយន្តការពិគ្រោះយោបល់រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍ លើបញ្ហាគោលនយោបាយនានាក្នុងគោលបំណងធ្វើឲ្យកាន់តែប្រសើរថែមទៀតនូវការសម្របសម្រួល ការតម្រឹម និងសុខដុមនីយកម្មហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការនៅក្នុងវិស័យសកម្មភាពមីន។ អាណត្តិរបស់ ក.ប.ម. គឺជួយគាំទ្រដល់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការដឹកនាំសម្របសម្រួលរាល់ធនធាន និងសកម្មភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឲ្យស្របទៅនឹងសេចក្តីប្រកាសរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងផែនការសកម្មភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីសុខដុមនីយកម្ម ការតម្រឹម និងលទ្ធផល។

២.៤.៣. សកម្មភាពបោសសម្អាតមីន កំពុងត្រូវបានអនុវត្តដោយកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ចាត់មីនកម្ពុជា អង្គការហាឡូត្រាស្ត អង្គការមែក និងអង្គការដោះមីនកម្ពុជា ដែលមានកម្លាំងបោសសម្អាតមីនទាំងអស់ប្រមាណជាង ៥.០០០នាក់ នាពេលបច្ចុប្បន្ន។ លើសពីនេះទៀត កងកម្លាំងនគរបាលជាតិក៏បានចូលរួមក្នុងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងរាយការណ៍ពីទីតាំង និងស្ថានភាពគំរាមកំហែងដោយសារ ស.ផ.ស.។

២.៤.៤. ភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដែលរួមចំណែកក្នុងវិស័យសកម្មភាពមីនមាន ក្រសួង ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ[៦] អាជ្ញាធរដែនដី និងអង្គការអភិវឌ្ឍសហគមន៍[៧] និងភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍ ដែលលើកកម្ពស់គម្រោងអភិវឌ្ឍមានលក្ខណៈសមាហរណកម្មជាមួយការដោះមីន[៨]។

២.៤.៥. ដើម្បីធានាឲ្យធនធានបោសសម្អាតមីន ត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ចំតំបន់ដែលមានការគំរាមពិតប្រាកដ យន្តការធ្វើផែនការសកម្មភាពមីនថ្មីមួយត្រូវបានបង្កើតឡើង និងដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នៅឆ្នាំ១៩៩៩ ហើយបានជួយសម្របសម្រួលជាមួយសហគមន៍ និងប្រតិបត្តិករដោះមីនក្នុងការកំណត់អាទិភាពផែនការបោសសម្អាតមីនប្រចាំឆ្នាំ[៩]។ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងតំបន់ ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. គម្រោងសមាហរណកម្មការអភិវឌ្ឍជនបទ ឬសហគមន៍មួយចំនួនត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយបានចាប់ដៃគូជាមួយប្រតិបត្តិករដោះមីន ដើម្បីផ្តល់នូវសេវាបោសសម្អាតមីនទៅតាមសេចក្តីត្រូវការ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទទួលស្គាល់ផងដែរនូវការចូលរួមពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋានក្នុងការប្រែក្លាយដីសង្ស័យ និងដែលមានការគំរាមដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ឲ្យទៅជាដីប្រើប្រាស់សម្រាប់បង្កបង្កើនផល[១០] បើទោះបីជាទង្វើទាំងនេះប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់ និងមិនត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យធ្វើក៏ដោយ។

២.៤.៦. ខណៈពេលដែលកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបោសសម្អាតមីនដំបូងបានផ្តោតលើការឆ្លើយតបជាបន្ទាន់ ដើម្បីផ្តល់នូវដីសុវត្ថិភាព និងអាចប្រើប្រាស់បានសម្រាប់ជនភៀសខ្លួនដែលបានវិលត្រឡប់មកពីជំរុំនៅតាមព្រំដែន នោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបោសសម្អាតមីនទាំងនេះ ត្រូវបានពង្រីកនៅទូទាំងប្រទេសនាចុងទសវត្សរ៍១៩៩០ ហើយការធ្វើសមាហរណកម្មបោសសម្អាតមីន និងការអភិវឌ្ឍក៏ចាប់ផ្តើមកើតឡើងផងដែរ។ ជាមួយនឹងការបង្កើត អ.ធ.ម. នៅឆ្នាំ២០០០ និងការឲ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធចំណាត់អាទិភាពដោយផ្អែកលើតម្រូវការរបស់សហគមន៍មក សកម្មភាពមីនបានក្លាយទៅជាប្រព្រឹត្តកម្មមួយដែលកាន់តែមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅក្នុងកិច្ចគាំទ្រដល់ការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. និងការ

---

៦ AusAid, CIDA, US-DOS, DFID, JICA, GTZ, UNDP, NPA, HI-B, GICHD, JRS, WB, ADB, Japan, Irland, the Netherlands etc.

៧ អាជ្ញាធរខេត្ត ស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងបណ្តាញមូលដ្ឋានអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស.។

៨ សូមមើលគម្រោង ECOSORN ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយ EC គម្រោង ADMAC ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយ CIDA, និងគម្រោង World Vision, Austcare/ Action Aid, CWS, LWF ។

៩ អនុក្រឹត្យលេខ៧០ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងកិច្ចប្រតិបត្តិការបោសសម្អាតមីនដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ដែលចែងពីអង្គភាពផែនការសកម្មភាពមីន និងគណៈកម្មាធិការសកម្មភាពមីនខេត្ត ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំអាទិភាពចំការមីនដែលត្រូវបោសសម្អាតផ្អែកលើតម្រូវការរបស់សហគមន៍។

10 អ្នកភូមិដោះមីនបានចូលរួមកាត់បន្ថយកម្រិតគ្រោះថ្នាក់លើផ្ទៃដីជាច្រើន ហើយបានប្រែក្លាយដីទាំងនោះសម្រាប់បង្កបង្កើនផល។ សកម្មភាពនេះបាននាំឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជារៀបចំគោលនយោបាយជាតិ ដូចជាគោលនយោបាយកាត់បន្ថយផ្ទៃដីសង្ស័យដែលអនុញ្ញាតឲ្យប្រតិបត្តិករបោសសម្អាតមីនធ្វើការកាត់បន្ថយផ្ទៃដីសង្ស័យមានមីនពីមុនមក ឲ្យទៅជាដីអាចបង្កបង្កើនផលបាន។

អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម។ កត្តានេះ បានជំរុញឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដាក់សកម្មភាពមីនបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិចម្បងៗ និងកំណត់ជាគោលដៅទី៩ នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជាផងដែរ។

២.៤.៧. កម្ពុជាក៏បានពង្រីកការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ផងដែរ។ នៅដើមទសវត្សរ៍ ១៩៩០ ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. គឺផ្អែកលើយុទ្ធនាការអប់រំផ្សព្វផ្សាយស្តីអំពីគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. ដល់មហាជន។ លើសពីនេះទៀត ដោយបានរកឃើញថាគ្រោះថ្នាក់ដែលកើតឡើងគឺ បណ្តាលមកពីឥរិយាបថរបស់បុគ្គលដែលមានបញ្ហាជីវភាពនោះ ការតាក់តែងនីតិវិធី និងសារសម្រាប់ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ក៏បានបង្កើតចេញជាការឆ្លើយតបដែលស្របតាមតម្រូវការរបស់សហគមន៍។

២.៤.៨. កិច្ចសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ដើមឡើយត្រូវបានដាក់ឲ្យនៅក្រោមការសម្របសម្រួល និងតាមដានត្រួតពិនិត្យរបស់ អ.ធ.ម.។ នៅឆ្នាំ២០០១ ការទទួលខុសត្រូវចំពោះកិច្ចសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ត្រូវបានផ្ទេរជូនក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា(ក.ស.អ.យ.) និងក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការវិញ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានអនុម័តផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស.(ផ.ជ.ស.ជ.) ដែលបង្កើតបានជាក្របខ័ណ្ឌការងាររួមមួយសម្រាប់រៀបចំផែនការ និងកម្មវិធីលម្អិតបន្ថែមទៀត។

២.៥. វិធានការអនុវត្ត

២.៥.១. ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន

ដំណោះស្រាយសម្រាប់រយៈពេល ១០ឆ្នាំខាងមុខ បានផ្តើមចេញពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងថ្មីមួយ ក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណទំហំបញ្ហាមីនដែលនៅសល់ឲ្យបានជាក់លាក់។ នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋានបានចាប់ផ្តើមក្នុងគោលបំណងកំណត់នូវតំបន់គំរាមកំហែងដែលនៅសេសសល់ទៅតាមស្តង់ដាចំណាត់ថ្នាក់ដីចំការមីន ហើយលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះនឹងត្រូវប្រើជំនួសលទ្ធផលការស្រាវជ្រាវលំដាប់ជាតិកម្រិត១ កន្លងមក។ លទ្ធផលដែលបានមកពីការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននឹងអាចបំពេញចន្លោះខ្វះខាត ក្នុងប្រព័ន្ធការងាររបស់ក្រុមការងារផែនការសកម្មភាពមីន និងធ្វើឲ្យការរៀបចំផែនការ និងការចាត់អាទិភាពកាន់តែប្រសើរថែមទៀត ដែលនឹងជួយឲ្យការបែងចែកធនធានបោសសម្អាតមីនបានចំគោលដៅដែលមានតម្រូវការខ្ពស់ជាងគេ។ ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋានបានចាប់ផ្តើមជាដំបូងក្នុងស្រុកចំនួន ២១ ដែលមានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងជាងគេ ហើយនឹងត្រូវបញ្ចប់នៅដំណាច់ ឆ្នាំ២០១០។ ស្រុកដែលនៅសេសសល់ នឹងត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវ ក្នុងដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់ ឲ្យបានចប់សព្វគ្រប់ត្រឹមខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២។

២.៥.២. ការរំដោះផ្ទៃដីសង្ស័យមានមីន/ស.ផ.ស.

គោលនយោបាយ និងស្តង់ដារំដោះផ្ទៃដីសង្ស័យមានមីនដែលទើបនឹងចេញឲ្យអនុវត្តថ្មីៗនឹងប្រើប្រាស់លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននេះដើម្បីជួយឲ្យ អ.ធ.ម. និងប្រតិបត្តិករបោសសម្អាតមីនអាចឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពថែមទៀតទៅនឹងការគំរាមកំហែងនៅក្នុងតំបន់មានគ្រោះថ្នាក់។ បច្ច័យនេះនឹងបង្កើនប្រសិទ្ធភាព នៃកិច្ចប្រតិបត្តិការបោសសម្អាតមីន ក៏ដូចជាការប្រើប្រាស់ធនធានបោសសម្អាតមីនរឹតតែប្រសើរឡើង។ គោលដៅសំខាន់បំផុតនៃការរំដោះផ្ទៃដីមាន ឬសង្ស័យថាមានមីន/ស.ផ.ស. គឺដើម្បីបង្វែរដីទាំងនោះឲ្យទៅជាដីលែងមានការគំរាមដែលអាចប្រើប្រាស់បានដោយសុវត្ថិភាព។ ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ក៏អាចឲ្យយើងកំណត់បានកាន់តែសុក្រឹត្យថែមទៀតនូវតំបន់ដែលមានការគំរាមពី ស.ផ.ស. ហើយកម្ពុជានឹងធានាឲ្យមាននូវការឆ្លើយតបសមស្របចំពោះការគំរាមដោយសារ ស.ផ.ស. ដែលអនុលោមតាមគោលដៅនៃ ផ.យ.ជ.ម.។

២.៥.៣. ការធ្វើផែនការ និងការចាត់អាទិភាព

អ.ធ.ម. បានចាប់ផ្តើមពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធនៃការរៀបចំផែនការ និងការចាត់អាទិភាពដែលមានស្រាប់កាន់តែប្រសើរជាងមុន ដោយប្រើប្រាស់នូវលទ្ធផលស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋានដើម្បីធានាឲ្យការបោសសម្អាតមីន ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមានការសម្របសម្រួល រីឯការប្រើប្រាស់ធនធានបោសសម្អាតមីនបានចំភូមិគោលដៅ ដែលនឹងទទួលផលសេដ្ឋកិច្ចសង្គមខ្ពស់ជាងគេបំផុត សំដៅរួមចំណែកជួយដល់ការសម្រេចឲ្យបានតាមគោលដៅនៃ ផ.យ.ជ.ម.។ ប្រព័ន្ធរៀបចំផែនការ និងការចាត់អាទិភាព

ដែលបានកែលម្អថ្មីគួបផ្សំជាមួយនឹងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននឹងអាចឲ្យកម្ពុជារៀបចំផែនការប្រចាំឆ្នាំ ដែលមានលក្ខណៈគិតគូរពីយេនឌ័រ សំដៅតម្រង់ធនធានឲ្យចំទិសដៅ និងពិនិត្យតាមដានវឌ្ឍនភាពធៀបនឹងគោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រ។

២.៥.៤. ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងការសម្របសម្រួល

វិធានការទាំងនេះនឹងតម្រូវឲ្យភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ចូលរួមសហការ និងតម្រឹមគម្រោង និងកម្មវិធីនានារបស់ខ្លួនឲ្យស្របទៅនឹងអាទិភាពដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់។ កិច្ចការនេះតម្រូវឲ្យ អ.ធ.ម. ត្រូវពង្រឹងនូវសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនលើការងារសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជា ការរៀបចំផែនការ និងការសម្របសម្រួលសកម្មភាពបោសសម្អាតមីន ការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន និងការធានាគុណភាព។ វិធានការនេះ ក៏តម្រូវឲ្យមានការរៀបចំ ឬកែសម្រួលឡើងវិញនូវគោលនយោបាយ គោលការណ៍ណែនាំដើម្បីគាំទ្រដល់ដំណើរការការងាររដ្ឋបាលដីធ្លី។ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ បានបង្កើនការចូលរួមរបស់ខ្លួនជាជំហានៗតាមរយៈការដាក់សេចក្តីស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ និងការស្វែងរកធនធានសំដៅពង្រឹងសមត្ថភាពដោះមីនរបស់ខ្លួនថែមទៀត ដើម្បីរួមចំណែកឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅ ផ.យ.ជ. ម.។

២.៥.៥. ស្ថិរភាពក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិ

កម្ពុជានឹងបន្តរួមចំណែកក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរំសាយសព្វាវុធ ដោយធ្វើឲ្យមានការរីកចម្រើនឆ្ពោះទៅសម្រេចឲ្យបាននូវកាតព្វកិច្ចដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. និងធ្វើរបាយការណ៍ឲ្យបានទៀងទាត់ជូនដល់រដ្ឋភាគី។ កម្ពុជានឹងចូលរួមជាភាគីនៃលិខិតូបករណ៍ ស្តីពីការរំសាយសព្វាវុធមួយចំនួនទៀតឲ្យបានឆាប់ ដូចជាពិធីសារទី៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាសព្វាវុធធម្មតាមួយចំនួន ដែលអាចបង្កមហន្តរាយធំធេង ឬបង្កផលប៉ះពាល់ដោយមិនរើសមុខ ដើម្បីជាការគាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងការពារសន្តិភាព និងសន្តិសុខលើពិភពលោក ហើយកម្ពុជានឹងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឲ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយប្រទេសជិតខាង ដើម្បីបោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស. សំដៅគាំទ្រដល់ការងារបោះបង្គោលព្រំដែន។

២.៥.៦. ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងកិច្ចជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះ

ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. នៅតែជាសមាសភាគដ៏សំខាន់ដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅនៃ ផ.យ.ជ.ម. ក្នុងការកាត់បន្ថយករណីគ្រោះថ្នាក់ និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដោយសារមីន/ស.ផ.ស. នៅសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវបន្តការរៀបចំសកម្មភាព និងសារអប់រំដោយផ្តោតទៅលើឥរិយាបថគ្រោះថ្នាក់សម្រាប់ក្រុមជនដែលនៅងាយរងគ្រោះទាំងពីរភេទ។ វិស័យសកម្មភាពមីនក៏ត្រូវកំណត់ឡើងវិញនូវយន្តការអនុវត្តការងារអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. ដោយបង្កើនការប្រើប្រាស់បណ្តាញស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ បើទោះបីជា សេវាជួយជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពជាតិ ស្តីពីជនពិការក៏ដោយក៏ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងសកម្មភាពមីននៅបន្តដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងកិច្ចគាំទ្រដល់ ក.ស.អ.យ. និងបណ្តាសហគមន៍ជួយសង្គ្រោះជនពិការតាមរយៈការពង្រឹងការប្រមូលទិន្នន័យការតស៊ូមតិ និងកិច្ចខិតខំកៀរគរធនធានសម្រាប់សេវាជួយជនរងគ្រោះ ឲ្យស្របតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង។

២.៥.៧. និរន្តរភាពសមត្ថភាព

កម្ពុជាមានគោលបំណងចាកឲ្យផុតពីការគំរាមកំហែងដោយសារមីនប្រឆាំងមនុស្សក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំទៀត។ ដើម្បីឆ្លើយតបនូវតម្រូវការរយៈពេលវែងក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីនដែលនៅសេសសល់ និង ស.ផ.ស. គឺទាមទារឲ្យមាននិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិ។ ជាដំបូង អ.ធ.ម. ត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ថែមទៀត។ ការសិក្សាវាយតម្លៃសមត្ថភាពនឹងជួយត្រួសត្រាយផ្លូវដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពឆ្ពោះទៅសម្រេចបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងសម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សាក្នុងចំណោមអ្នកទទួលខុសត្រូវថ្នាក់ជាតិសំខាន់ៗដូចជា កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ចាត់មីនកម្ពុជា និងកងកម្លាំងនគរបាលជាតិដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌការងារស្ថាប័ន និងកំណត់គម្លាតសមត្ថភាពការងារដែលត្រូវដោះស្រាយបំពេញដើម្បីធានាឲ្យមានស្ថាប័នសមស្រប និងមានចីរភាពក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់។

ជំពូកទី ៣
តម្រូវការធនធាន

១. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលស្គាល់ថា ភាពជាដៃគូបានធ្វើឲ្យសម្រេចនូវសមិទ្ធផលសំខាន់ៗជាច្រើនក្នុងរយៈពេលជាង ១៨ ឆ្នាំកន្លងមកនេះ សម្រាប់វិស័យសកម្មភាពមីន។ ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីដៃគូអភិវឌ្ឍទាំងអស់ ជាពិសេសប្រតិបត្តិករបោសសម្អាតមីននឹងដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការធ្វើឲ្យសម្រេចគោលដៅនៃ ផ.យ.ជ.ម.។ កម្ពុជាបានទទួលផលប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើនពីការរួមចំណែកដ៏សំខាន់មិនដែលដាច់ពីសហគមន៍អន្តរជាតិដែលបានផ្តល់ថវិកាគាំទ្រសកម្មភាពមីនតាំងពីឆ្នាំ១៩៩២ មក ដែលបានទទួលប្រមាណ ២៩ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំៗ ដែលបានចូលរួមជួយសង្គ្រោះអាយុជីវិតប្រជាជនកម្ពុជាឲ្យរួចផុតពីការគំរាមកំហែង និងជួយគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា បានយ៉ាងច្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់។

២. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានរួមចំណែកផ្តល់ថវិកាដល់ស្ថាប័នជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពមីន ដែលមានចំនួនកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ (គឺ ៣,៣២ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០០៩) ហើយថវិកាមួយចំនួនធំត្រូវបានវិស័យសាធារណៈ និងឯកជនវិនិយោគសម្រាប់ការដោះមីនដើម្បីគាំទ្រដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍ និងការស្តាបនាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឡើងវិញ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន និងប្តេជ្ញាធ្វើឲ្យសម្រេចតាមគោលដៅទាំងឡាយនៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ និងស្វាគមន៍ភាពជាដៃគូទាំងផ្នែកឯកជន និងសាធារណៈឯកជនសម្រាប់ការបោសសម្អាតមីនក្នុងកិច្ចគាំទ្រដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

៣. យោងតាមអាណត្តិ ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការអនុវត្តតាមមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. ដែលមានចែងត្រង់ចំណុច ២ នៃជំពូក១ កម្ពុជាត្រូវធ្វើការបោសសម្អាតមីនប្រឆាំងមនុស្សទាំងស្រុងលើផ្ទៃដី ៦៤៨,៨ គ.ម២ និងផ្ទៃដីសង្ស័យថាមានមីន ១.០៩៧,៨ គ.ម២ ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើការរំដោះតាមរយៈការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស។ ដើម្បីសម្រេចផែនការនេះ កម្ពុជាត្រូវការថវិកាចំនួនប្រមាណ ៤៥៥ លានដុល្លារ។

៤. ដូចមានចែងត្រង់ចំណុច ៣ នៃជំពូក១ ការគំរាមកំហែងដោយសារ ស.ផ.ស. បានបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិតប្រជាពលរដ្ឋ និងជាឧបសគ្គក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គមយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ ដោយផ្អែកលើតម្រូវការបន្ទាន់ចំពោះមុខ កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវដោះស្រាយបញ្ហា ស.ផ.ស. យ៉ាងហោចណាស់ឲ្យបានប្រមាណ ១០០ គ.ម២ ក្នុងមួយឆ្នាំៗ។ ដើម្បីគាំទ្រឲ្យសម្រេចផែនការនេះបាន កម្ពុជាត្រូវការថវិកាប្រចាំឆ្នាំជាង ១២ លានដុល្លារ បន្ថែមទៀត។

៥. លើសពីនេះទៀត កម្រិតថវិកាសម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. ក្នុងចំនួនប្រមាណ ០,៦ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ត្រូវតែបង្កើនថែមទៀតដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅនៃការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ ដូចមានចែងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ។ ខណៈដែលវិស័យសកម្មភាពមីននឹងបន្តជួយកៀរគរធនធានឲ្យកាន់តែច្រើនបន្ថែមទៀតជាពិសេសសម្រាប់ជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. តាមរយៈការអនុវត្ត ផ.ជ.ស.ជ. ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រកិច្ចសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. គួរតែត្រូវបានបង្កើនឡើងក្នុងកញ្ចប់ជំនួយសម្រាប់វិស័យពិការភាព។ ការគាំទ្រដល់គោលនយោបាយជាតិ ការរៀបចំផែនការ និងមុខងារសម្របសម្រួលក៏ត្រូវតែបង្កើនឡើងដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការអនុវត្ត និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យនូវយុទ្ធសាស្ត្រឲ្យស្របគ្នា ជាមួយការកែទម្រង់ស្ថាប័ន និងរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងក៏ដូចជាបន្តពង្រឹង និងរក្សាសមត្ថភាពរបស់ អ.ធ.ម. ក្នុងកម្រិតមួយដែលអាចផ្តល់នូវសេវាដែលមានគុណភាព និងសមស្របសម្រាប់វិស័យសកម្មភាពមីន។

៦. តារាងតម្រូវការថវិកាតាមឆ្នាំដែលត្រូវវិភាជន៍ពីឆ្នាំ ២០១០-២០១៩ សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងការបោសសម្អាតមីន គឺមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ខ។

៧. កម្ពុជាជឿជាក់ថា ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពសុខដុមនីយកម្ម ការតម្រឹម និងលទ្ធផល និងសូចនាករតាមដានរួមគ្នាដោយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ គឺជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម. ឲ្យបានជោគជ័យ។ ការងារនេះ តម្រូវឲ្យដៃគូអភិវឌ្ឍទាំងអស់សម្របសម្រួល និងតម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនដោយរៀបចំគម្រោង និងកម្មវិធីរបស់ខ្លួនឲ្យគាំទ្រដល់គោលដៅទាំងឡាយនៃយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំ។ បញ្ហាធំមួយក្នុងចំណោមបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន គឺការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យសកម្មភាពមីន ដែលទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានដែលដៃគូអនុវត្តគម្រោងសកម្មភាពមីនទាំងអស់ត្រូវរាយការណ៍មក អ.ធ.ម. នូវលទ្ធផលសកម្មភាពបញ្ហាប្រឈម និងការប្រើប្រាស់ធនធានធៀបនឹងផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន។ ព័ត៌មានស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការត្រូវផ្តល់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីដាក់បញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍផ្លូវការនៅកម្ពុជានិងរបស់អ.ធ.ម.។ទាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងដៃគូអភិវឌ្ឍនឹងរាយការណ៍អំពីការរួមចំណែករបស់ខ្លួនក្នុងវិស័យសកម្មភាពមីនឲ្យមានតម្លាភាព និងតាមពេលកំណត់។

៨. ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះសកម្មភាពមីននឹងខិតខំធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងថែមទៀតលើការងារសម្របសម្រួល ការបង្ហាញនូវតម្លាភាព និងការតម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ព្រមទាំងផ្តល់ជាវេទិកាសម្រាប់ការសម្របសម្រួលគម្រោងកម្មវិធី និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យលទ្ធផល នៃការអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម. ។

ជំពូកទី ៤

ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

១. អ.ធ.ម. នឹងរៀបចំផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីយកយុទ្ធសាស្ត្រនេះមកប្រតិបត្តិជាក់ស្តែង។ ផែនការនោះនឹងមានកំណត់នូវចំណុចដៅ និងសកម្មភាពការងារមួយចំនួនដែលត្រូវឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅ និងសូចនាករទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុង ផ.យ.ជ.ម.។ យន្តការសម្រាប់ប្រមូល និងវិភាគទិន្នន័យដើម្បីតាមដាននូវសមិទ្ធផល និងវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបានក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពការងារទាំងនោះនឹងត្រូវបានលើកកម្ពស់ រីឯវិធីសាស្ត្រដើម្បីវាស់វែងសមិទ្ធផលទាំងនោះធៀបនឹងគោលដៅរបស់យុទ្ធសាស្ត្រជាពិសេសគឺសូចនាករសម្រាប់តាមដានការអភិវឌ្ឍ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនឹងត្រូវរៀបចំឡើង។

២. ផ.យ.ជ.ម. គឺជាឯកសាររស់ដែលត្រូវតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងកែលម្អឡើងវិញដើម្បីឲ្យយុទ្ធសាស្ត្រនេះអាចបំពេញតួនាទីជាឯកសារយោង និងជាឧបករណ៍បង្ហាញផ្លូវដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅក្នុងវិស័យសកម្មភាពមីន។ ការវាយតម្លៃលើកទី១ នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ ហើយការកែសម្រួល ផ.យ.ជ.ម. នឹងត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ជាធាតុចូលសម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបន្ទាប់ ២០១៤-២០១៨។ ការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃឡើងវិញចុងក្រោយនឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩។

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

១. ផ.យ.ជ.ម. ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅឆ្នាំ២០០៩ ក្រោមការដឹកនាំសម្របសម្រួលដោយ អ.ធ.ម. តាមរយៈដំណើរការពិគ្រោះពិភាក្សាគ្រប់ជ្រុងជ្រោយជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពមីនទាំងអស់នៅកម្ពុជា។

២. ឯកសារ ផ.យ.ជ.ម. គឺជាឯកសារមួយប្រមើលមើលពីអនាគត នៃវិស័យសកម្មភាពមីន ដែលមានគោលដៅប្រកបដោយមហិច្ឆតា និងឆ្លុះបញ្ចាំងពីឆន្ទៈ ក្នុងការប្រែក្លាយកម្ពុជាឲ្យទៅជាប្រទេសមួយ ដែលប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប បុរស ស្ត្រី និងកុមារ អាចរស់នៅចាកផុតពីការគំរាមកំហែងទាំងស្រុង ដោយសារមីនប្រឆាំងមនុស្ស និងកាត់បន្ថយការគំរាមកំហែងដោយសារមីនប្រឆាំងរថក្រោះ និង ស.ផ.ស. ឲ្យបានជាអតិបរមា ហើយដែលញ៉ាំងឲ្យការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យ អាចប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរិយាកាស ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។ លើសពីនេះ ផ.យ.ជ.ម. ក៏បានលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនរងគ្រោះ ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. និងសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ផងដែរ។

៣. ផ.យ.ជ.ម. ត្រូវបានរៀបចំឡើងដែលមានចក្ខុវិស័យអាចឲ្យកម្ពុជាអនុវត្តបានពេញលេញនូវកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនដែលជារដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម. ហើយគាំទ្រយ៉ាងមុតមាំនូវចំណុចដៅដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្ដីស្នើសុំពន្យារពេលរបស់ខ្លួនស្របតាមមាត្រា៥ ដែលទទួលបានការឯកភាពដោយសន្និសីទកំពូលពិនិត្យឡើងវិញលើកទី២ នៃអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម. នៅក្រុងកាតាហេណា ប្រទេសកូឡុំប៊ី កាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩។

៤. ផ.យ.ជ.ម. គឺជាក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីមួយសម្រាប់សកម្មភាពមីននៅកម្ពុជា ដែលអាចគ្របដណ្ដប់រាល់ការអនុវត្តគម្រោង និងកម្មវិធីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះនឹងតម្រូវឲ្យមានការគាំទ្រឲ្យបានខ្លាំង និងជានិរន្តរ៍ទាំងពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សប្បុរសជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍ។ ដូចនេះ កម្ពុជាត្រូវលើកកម្ពស់ ការតម្រឹម និងសុខដុមនីយកម្មរវាងយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពមីន ឲ្យស៊ីសង្វាក់គ្នានឹងគោលដៅរបស់ ផ.យ.ជ.ម.។ កម្ពុជាក៏បានអនុវត្តសកម្មភាពមួយចំនួនជាបណ្ដើរៗ ហើយដែរក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនលើគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាក់ទងការងារសម្របសម្រួលការធ្វើនិយតកម្ម និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីធានាឲ្យសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យមីនទាំងអស់ត្រូវបានដាក់ឲ្យចំគោលដៅមានប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល។

៥. កម្ពុជា សូមសំដែងនូវអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះការឧបត្ថម្ភគាំទ្រសម្រាប់កម្មវិធីសកម្មភាពមីនរយៈពេលជិតពីរទសវត្សរ៍កន្លងមក និងមានមោទនភាពដោយត្រូវបានចាត់ជាគំរូក្នុងការចែករំលែកបទពិសោធខាងវិស័យមីនជាមួយប្រទេសដទៃៗទៀត។ កម្ពុជា ត្រៀមខ្លួនជានិច្ចដើម្បីធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម. ២០១០-២០១៩។

ឧបសម្ព័ន្ធ ក : តារាងសូចនាករ និងចំណុចដៅ

គោលដៅទី១: កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដទៃទៀត

គោលដៅ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន	ចំណុចដៅ				សកម្មភាព
			២០០៩	២០១០	២០១២	២០១៥	២០១៩	
១.១. វិភាជន៍ធនធានបោសសម្អាតមីនដល់កន្លែងដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំង	ការវិភាជន៍ធនធាន: អត្រាភាគរយនៃការវិភាជធនធានបោសសម្អាតមីន សំរាប់គាំទ្រដល់ផែនការសកម្មភាព	%	៤៤	៥០	៨០	៩០	៩០	ពង្រឹងការធ្វើផែនការបោសសម្អាតមីនថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងយន្តការសម្របសម្រួល
	អត្រាភាគរយសំណើសុំបោសសម្អាតមីនបន្ទាន់ធៀបនឹងផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ	%	៥៦	៥០	២០	១០	១០	
	ចំនួនជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. (ស្លាប់និងរបួស)	នាក់	២៤៤	<២៥០	<២០០	<១៥០	<១០០	
	ចំនួនស្រុកបញ្ចប់ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន	ចំនួន	០	២១	១២២			បញ្ចប់ការងារស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន
	ការកៀរគរធនធាន: អត្រាភាគរយនៃធនធានបោសសម្អាតមីនទទួលបាន ធៀបនឹងធនធានដែលត្រូវការ	%	៨១	៨៤	៩០	១០០	១០០	កៀរគរធនធានបោសសម្អាតមីនដើម្បីគាំទ្រផែនការបោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស. ប្រចាំឆ្នាំ
	ផ្ទៃដីសប្របោសសម្អាតមីន/ ស.ផ.ស[១១]	ហត	៥២,៩១៨	៥៨,២៩២	៦៩,៣៦៣	៨៦,៨១៣	១១១,៧៥៤	អនុវត្តផែនការបោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស. ប្រចាំឆ្នាំ
	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានត្រូវបានកែលម្អ និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការ	អត្ថបទ	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានកម្រិតមូលដ្ឋាន	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានកម្រិតមូលដ្ឋាន	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានដំណើរការ	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានមាននិរន្តរភាព	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានមាននិរន្តរភាព	ពង្រឹង និងថែរក្សាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានមីន/ស.ផ.ស. ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
១.២. ផ្តល់ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព	អត្រាភាគរយនៃសកម្មភាពអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដែលអនុវត្តនៅកន្លែងដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំង		%	NA	៧០	៨០	៩០	ពង្រឹងការផ្តល់សេវាអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ ស.ផ.ស. សម្រាប់ក្រុមគោលដៅដែលងាយរងគ្រោះបំផុត
	ការអនុវត្តផែនការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់: ភាគរយនៃលទ្ធផលសម្រេចបានធៀបនឹងផែនការប្រចាំឆ្នាំ	%	NA	៧០	៨០	៩០	១០០	ពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌការងារនៃស្ថាប័នសម្រាប់បណ្តាញអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស.
	អត្រាភាគរយនៃបុរស ស្ត្រី និងកុមារនៅក្នុងភូមិដែលរងនូវផលប៉ះពាល់ បានយល់ដឹងពីការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស.	%	NA	៧០	៨០	៩០	១០០	ក្សានិរន្តរភាពការងារអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ ស.ផ.ស. ក្នុងកម្មវិធីសិក្សានៅតាមបណ្តាខេត្តដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស.

[១១] អត្រាកំណើននៃផ្ទៃដីបោសសម្អាតមីនចំនួនប្រហែល ២% ក្នុងមួយឆ្នាំ គិតរយៈពេលបីឆ្នាំចុងក្រោយ។ តាមការព្យាករណ៍កំណើននៃការបោសសម្អាតមីនមានប្រហែល ២% ឬច្រើនជាងនេះផ្អែកតាមថវិកា និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកទេសក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំខាងមុខ។

គោលដៅទី២: រួមចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ

គោលដៅ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន	ចំណុចដៅ				សកម្មភាព
			២០០៩	២០១០	២០១២	២០១៥	២០១៩	
២.១. គាំទ្រដល់អាទិភាពអភិវឌ្ឍសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស.	អត្រាភាគរយនៃធនធានសំរាប់វិស័យសកម្មភាពមីនប្រចាំឆ្នាំ ដែលទទួលបានពីថវិកាជាតិ	%	១០	៨	១៣	២០	៣០	ពង្រឹងការធ្វើផែនការបោសសម្អាតមីនថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងយន្តការសម្របសម្រួល
	អត្រាភាគរយនៃសំណើសុំបន្ទាន់ជៀបនឹងផែនការបោសសម្អាតមីនប្រចាំឆ្នាំ[១២]	%	៥៦	៥០	២០	១០	១០	
	ចំនួនស្រុកបញ្ចប់ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន[១៣]	ចំនួន	០	២១	១២២			
	ផ្ទៃដីសរុបដែលបានបោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស[១៤]	ហត	៥២,៩១៨	៥៨,២៩២	៦៩,៣៦៣	៨៦,៨១៣	១១១,៧៥៤	បញ្ចប់ការងារស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន
	ការកៀរគរធនធាន: អត្រាភាគរយនៃធនធានបោសសម្អាតមីនទទួលបានជៀបនឹងធនធានដែលត្រូវការ	%	៨១	៨៤	៩០	១០០	១០០	កៀរគរធនធានបោសសម្អាតមីនដើម្បីគាំទ្រផែនការបោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស. ប្រចាំឆ្នាំ
	ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ: ភាគរយនៃផ្ទៃដីដោះមីនរួចមិនបានប្រើប្រាស់ដែលបានរកឃើញនៅពេលចុះតាមដានត្រួតពិនិត្យ	%	៦	៥	៤	២	០	អនុវត្តផែនការបោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស. ប្រចាំឆ្នាំ
	ការវាយតម្លៃ: ការរួមចំណែកនៃការបោសសម្អាតមីនក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ		សូចនាករ និងចំណុចដៅនឹងត្រូវកំណត់នៅពេលក្រោយ					
	ការទទួលខុសត្រូវថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងការរៀបចំផែនការអនុវត្ត ការតាមដានត្រួតពិនិត្យការបោសសម្អាតមីនដែលបានកំណត់ និងបញ្ចូលក្នុងដំណើរការវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ	អត្ថបទ	សិក្សាពីលទ្ធភាព បញ្ហា ប	បញ្ជ្រាបផែនការសកម្មភាពមីនជាមួយផែនការថ្នាក់ក្រោមជាតិ	សមាហរណកម្មផែនការសកម្មភាពមីនជាមួយផែនការថ្នាក់ក្រោមជាតិ	និរន្តរភាព	និរន្តរភាព	ជួយនិងគាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីៗ សម្រាប់ដំណើរការរៀបចំផែនការតាមបែបវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

[១១] សូចនាករ និង ចំណុចដៅគាំទ្រដល់ ១.១. ផងដែរ
[១២] សូចនាករ និង ចំណុចដៅគាំទ្រដល់ ១.១. ផងដែរ
[១៣] សូចនាករ និង ចំណុចដៅគាំទ្រដល់ ១.១. ផងដែរ

២.២. គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍជាអាទិភាព ទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ	ការអនុវត្ត: អត្រាភាគរយនៃលទ្ធផលសម្រេចបានធៀបនឹងផែនការប្រចាំឆ្នាំ	%	៤៤	៥០	១០០	១០០	១០០	ពង្រឹងការផ្តល់សេវាអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ ស.ផ.ស. សម្រាប់ក្រុមគោលដៅដែលងាយរងគ្រោះបំផុត
	ការកៀរគរថវិកា: អត្រាភាគរយនៃធនធានសំរាប់វិស័យសកម្មភាពមីនប្រចាំឆ្នាំ ដែលទទួលបានពីថវិកាជាតិ	%	១០	៨	១៣	២០	៣០	ពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌការងារនៃស្ថាប័នសម្រាប់បណ្តាញអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស.
២.៣. គាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះដោយសារមីន /ស.ផ.ស. និងគ្រួសាររបស់ពួកគេឲ្យទទួលបានការថែទាំសុខភាព និងការស្តា រលទ្ធភាពពលកម្ម និងគាំទ្រសម្រាប់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ	ការផ្តល់សេវាកម្ម: អត្រាភាគរយនៃជនពិការដោយសារមីន/ស.ផ.ស. បានទទួលសេវាគាំទ្រ។	%	៧៦	៨៣	៩០	៩០	៩០	គាំទ្រផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស.
	ការបញ្ចូលទិន្នន័យប្រព័ន្ធព័ត៌មានជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. កម្ពុជា ដែលមានញែកតាមភេទទៅក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យសកម្មភាពមីនថ្នាក់ជាតិ	អត្ថបទ	អនុវត្ត	អនុវត្ត	និរន្តរភាព	និរន្តរភាព	និរន្តរភាព	បញ្ចូលទិន្នន័យប្រព័ន្ធព័ត៌មានជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ ស.ផ.ស. កម្ពុជា ទៅក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យសកម្មភាពមីនថ្នាក់ជាតិ
២.៤. គាំទ្រដល់ដំណើរការរដ្ឋបាលដីធ្លី ដើម្បីធានាសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីស្របច្បាប់ជូនអ្នកដែលត្រូវទទួលផលលើដីបោសសម្អាតមីនរួច	អត្រាភាគរយនៃផ្ទៃដីបោសសម្អាតមីនរួចដែលអាចនឹងមានទំនាស់ក្នុងការប្រើប្រាស់ដី	%	៦	៥	៣	០	០	គាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើម ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហារដ្ឋបាលដីធ្លី
	នីតិវិធីទាំងឡាយនឹងត្រូវបង្កើតឡើង ដើម្បីធានាឲ្យមានភាពស្របគ្នាទៅនឹងគោលនយោបាយដីធ្លី	អត្ថបទ	សិក្សាពីលទ្ធភាពផ្តល់ទិន្នន័យ	សិក្សាពីចំណាត់ថ្នាក់ដីចំការមីន	ផ្តល់ទិន្នន័យដីដោះមីន	បន្តផ្តល់ទិន្នន័យ	បន្តផ្តល់ទិន្នន័យ	ផ្តល់ទិន្នន័យ និងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពមីនជូនក្រសួងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបែងចែកដីដោះមីនរួចជូនអ្នកទទួលផល

គោលដៅទី៣: ធានានូវនិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់

គោលដៅ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន					សកម្មភាព
			២០០៩	២០១០	២០១២	២០១៥	២០១៩	
៣.១. ពិនិត្យឡើងវិញ នូវក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់[១៩]	កំណត់កម្រិតនៃការគំរាមពីមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ឲ្យបានត្រឹមឆ្នាំ២០១៣				ចាប់ផ្ដើម (២០១៣)			កំណត់តម្រូវការដើម្បីដោះស្រាយការគំរាមពី មីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់
	តម្រូវការសមត្ថភាព ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ ត្រូវបានវាយតម្លៃ				ចាប់ផ្ដើម (២០១៣)			
	ផ.យ.ជ.ម. ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសល់ត្រូវបានរៀបចំឡើង និងអនុម័ត				ចាប់ផ្ដើម (២០១៣)			រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រជាតិដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់
	ផែនការដកថយរបស់អង្គការដោះមីនអន្តរជាតិត្រូវបានរៀបចំឡើងស្របនឹងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ និងផ្ដល់ជម្រើសការងារដល់បុគ្គលិករបស់អង្គការទាំងនោះ				ចាប់ផ្ដើម (២០១៣)			រៀបចំផែនការដកថយរបស់អង្គការបោសសម្អាតមីនអន្តរជាតិ
៣.២. រកឲ្យឃើញ និងដោះស្រាយចន្លោះខ្វះខាតផ្នែកសមត្ថភាព	ផែនការកសាងសមត្ថភាពត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយបញ្ចូលតម្រូវការទាំងអស់ត្រឹម ឆ្នាំ២០១៥					ចាប់ផ្ដើម		រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព
	ការអនុវត្ត: អត្រាភាគរយនៃលទ្ធផលសម្រេចបានធៀបនឹងផែនការ	%						អនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព
៣.៣. ស្វានិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិ	ការកៀរគរធនធាន: អត្រាភាគរយនៃធនធានដែលទទួលបាន ដើម្បីគាំទ្រផែនការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពធៀបនឹងធនធានដែលត្រូវការ	%						ធានាការឆ្លើយតបសមស្របឲ្យបានជាប្រចាំ
	ការពិនិត្យឡើងវិញ និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព	អត្ថបទ				ចាប់ផ្ដើម សាកល្បង (២០១៧)		

[១៩] នឹងចាប់ផ្ដើមពិនិត្យឡើងវិញបន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននៅឆ្នាំ ២០១២

គោលដៅទី៤: លើកកម្ពស់ស្ថិរភាព និងការរំសាយសញ្ញាវុធនៅក្នុងតំបន់ និងលើឆាកអន្តរជាតិ

គោលដៅ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន					សកម្មភាព
			២០០៩	២០១០	២០១២	២០១៥	២០១៩	
៤.១. គាំទ្រអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម.	អត្រាភាគរយនៃការសម្រេចបានតាមចំណុចដៅដែលមានចែងនៅក្នុងសំណើសុំពន្យារពេល	%	០	១០	៣០	៥០	១០០	ធ្វើរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីលទ្ធផលបោសសម្អាតមីន
	អត្រាភាគរយនៃការអនុវត្ត ផ.ជ.ស.ជ. តាមរបាយការណ៍របស់ ក.ស.អ.យ.	%	មិនទាន់មានទិន្នន័យ	កំពុងសិក្សា	នឹងមានទិន្នន័យ	ទិន្នន័យ	ទិន្នន័យ	ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីការឧបត្ថម្ភគាំទ្រជនរងគ្រោះ
	ប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ស្តីពីការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវបានបង្កើតនៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានថ្នាក់ជាតិ	អត្ថបទ	មិនទាន់អនុវត្ត	សិក្សាពីប្រព័ន្ធសមាហរណកម្ម	សមាហរណកម្ម	នីត្តរភាព	នីត្តរភាព	ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីបញ្ហានានាទាក់ទងនឹង អ.ហ.ផ.ម.
	របាយការណ៍ស្តីពីការរក្សាទុកគ្រាប់មីនសម្រាប់ការ ហ្វឹកហ្វឺនតាមរយៈយន្តការប្រព័ន្ធកត់ត្រាតាមដានជាប្រចាំ	អត្ថបទ	មាន	មាន	មាន	មាន	មាន	
	របាយការណ៍ស្តីពីការរក្សាទុកគ្រាប់មីនសម្រាប់ការ ហ្វឹកហ្វឺនតាមរយៈយន្តការប្រព័ន្ធកត់ត្រាតាមដានជាប្រចាំ	អត្ថបទ	សិក្សាពីលទ្ធភាព	រៀបចំ និងដឹកនាំកិច្ចប្រជុំលើកទី១១នៅចុងឆ្នាំ២០១១				ធ្វើម្ចាស់ផ្ទះកិច្ចប្រជុំលើកទី១១ នៃរដ្ឋភាគី អ.ហ.ផ.ម.
	ចំនួនអ្នកចូលរួមកិច្ចប្រជុំលើកទី១១	នាក់		៧០០នាក់				
៤.២. គាំទ្រការចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស.នៃអនុសញ្ញាសព្វាវុធធម្មតាមួយចំនួនចន្លោះខ្វះខាតផ្នែកសមត្ថភាព	កម្ពុជាផ្តល់សច្ចាប័នលើពិធីសារ ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាសព្វាវុធធម្មតាមួយចំនួន				ផ្តល់សច្ចាប័ន			គាំទ្រការចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាសព្វាវុធធម្មតាមួយចំនួន
	ចំនួនការចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិធីសារ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស.នៃអនុសញ្ញាសព្វាវុធធម្មតាមួយចំនួន	ចំនួន	តាមការចាំបាច់	តាមការចាំបាច់	តាមការចាំបាច់	តាមការចាំបាច់	តាមការចាំបាច់	ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្តីពីដំណើរការចុះហត្ថលេខា លើពិធីសារ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាសព្វាវុធធម្មតាមួយចំនួន

៤.៣. គាំទ្រការងារ បោះបង្គោលព្រំដែន	ចំនួនការចូលរួមកិច្ចប្រជុំជាមួយគណៈកម្មការព្រំដែនចម្រុះ	ចំនួន	តាមការអញ្ជើញ	តាមការអញ្ជើញ	តាមការអញ្ជើញ	តាមការអញ្ជើញ	តាមការអញ្ជើញ	ផ្តល់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធតំបន់មានមីន/ស.ផ.ស. ជូនគណៈកម្មការព្រំដែនចម្រុះ
	ចំនួនសំណើសុំព័ត៌មានរបស់គណៈកម្មការព្រំដែនចម្រុះ ដែលបានឆ្លើយតប	%	១០០	១០០	១០០	១០០	១០០	
	គាំទ្រប្រតិបត្តិការដើម្បីបោសសម្អាតមីនតាមព្រំដែន		គ្មានតួលេខ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	ជួយប្រតិបត្តិការដោះមីនតាមព្រំដែន
៤.៤. គាំទ្រការងារបោសសម្អាតមីនក្នុងក្របខ័ណ្ឌបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិ	ចំនួនកងដោះមីនរបស់មជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រងកងកម្លាំងរក្សាសន្តិភាពបោសសម្អាតមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម ដែលទទួលបានប័ណ្ណទទួលស្គាល់ពីអាជ្ញាធរមីនកម្ពុជា	កងអនុសេនាតូច	១	៥	៩	១៤	២១	រក្សាសមត្ថភាពអ្នកដោះមីនកម្ពុជាក្នុងកិច្ចការប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិ
	ចំនួនអ្នកដោះមីនដែលបានបញ្ជូនឲ្យទៅចូលរួមក្នុងបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ	នាក់	១៣៩	២៧០	២៧០	២៧០	២៧០	ជួយគាំទ្រឲ្យមានការចូលរួមកាន់តែច្រើនឡើងរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនៅក្នុងបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិ
៤.៥. ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ក្នុងកម្រិតជាតិតំបន់និងអន្តរជាតិ	ចំនួនបទបង្ហាញដែលបានធ្វើតាមវេទិកានានា ទាំងថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និង អន្តរជាតិ	ចំនួន	២០	២០	២៥	២៥	៣០	ចូលរួម និងចែករំលែកបទពិសោធន៍តាមរយៈសិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ
	ចំនួនទស្សនកិច្ចរបស់ដៃគូពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីសកម្មភាពមីន(ក្នុងមួយឆ្នាំ)	ចំនួន	២	១០	១៥	១៥	១៦	ទទួលភ្ញៀវជាដៃគូពាក់ព័ន្ធក្នុងសកម្មភាពមីន ដើម្បីចែករំលែកបទពិសោធន៍ការងារ និងចំណេះដឹង និងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញពាក់ព័ន្ធដែលមាន

ឧបសម្ព័ន្ធ ខ : តារាងវិភាជន៍ថវិកាពីឆ្នាំ ២០១០-២០១៩[១៦]

ឆ្នាំ	លទ្ធផលនៃការបោសសម្អាតមីន (ម២)		តម្លៃ (ដុល្លារ)			
	លទ្ធផល ប្រចាំឆ្នាំ	លទ្ធផល សរុបបូកបន្ត	ថវិកាស្រាវជ្រាវទិន្នន័យ មូលដ្ឋាន (ក)	ថវិកាសម្រាប់បោស សម្អាតមីនប្រចាំឆ្នាំ (ខ)	ថវិកាសរុបប្រចាំឆ្នាំ (ក + ខ)	ថវិកាសរុបបូកបន្ត
2009	38,627,620		1,550,502	20,464,675	22,015,177	
2010	39,400,173	78,027,793	1,581,512	21,897,202	23,478,714	45,493,891
2011	40,188,176	118,215,969	1,613,142	23,430,006	25,043,148	70,537,039
2012	40,991,940	159,207,909	1,645,405	25,070,107	26,715,512	97,252,551
2013	41,811,778	201,019,687		26,825,014	26,825,014	124,077,565
2014	42,648,014	243,667,701		28,702,765	28,702,765	152,780,330
2015	43,500,974	287,168,676		30,711,959	30,711,959	183,492,289
2016	44,370,994	331,539,670		32,861,796	32,861,796	216,354,085
2017	45,258,414	376,798,083		35,162,122	35,162,122	251,516,207
2018	46,163,582	422,961,665		37,623,470	37,623,470	289,139,677
2019	47,086,854	470,048,519		40,257,113	40,257,113	329,396,790

[១៦] តួលេខដកស្រង់ចេញពីឯកសារសុំពន្យារពេលបោសសម្អាតមីនសម្រាប់អាណត្តិ ១០ឆ្នាំ បន្តរបស់កម្ពុជា ដែលជាការប៉ាន់ប្រមាណដោយផ្អែកលើលទ្ធផលបោសសម្អាតមីននាពេលបច្ចុប្បន្នជាមួយនឹងទំហំថវិកាដែលធ្លាប់ទទួលបាន ដោយសន្មតិយកអត្រាកំណើន ២% សម្រាប់លទ្ធផលបោសសម្អាតមីនប្រចាំឆ្នាំ រហូតដល់ចុងឆ្នាំ ២០១៩ យើងនឹងអាចបោសសម្អាតមីនលើផ្ទៃដីជាង ៤៧០ គ.ម២។ យ៉ាងណាក្តី ដើម្បីសម្រេចបានតាមមាត្រាទី ៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. ក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំទៀត ២០១០-២០១៩ កម្ពុជាត្រូវការថវិកាសរុបប្រមាណ ៤៥៥ លានដុល្លារ ដើម្បីដោះផ្ទៃដីដែលសង្ស័យថាមានមីនទំហំ ១.០៩៧,៨ គ.ម២ តាមរយៈការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស និងការបោសសម្អាតមីនទាំងស្រុង (full clearance)លើផ្ទៃដីទំហំ ៦៤៨,៨ គ.ម២។

CAMBODIAN MINE ACTION AND VICTIM ASSISTANCE AUTHORITY (CMAA)
New building, Corner of Streets 273 & 516, Toul Kork Village
Toul Sangke Quarter, Phnom Penh, Cambodia
Phone/Fax: +855 23 880 462/882 265
E-mail: cabinet@cmaa.gov.kh, info@cmaa.gov.kh
Website: www.cmaa.gov.kh